

Tid	tisdag den 2 november 2021 kl 17:00
Plats	Kommungården i Godby, Skolvägen 2
Närvarande	Ledamöter: ☒ Rögård Christian, ordf. ☒ Lundberg Håkan, viceordf. ☒ Rådland Bodil ☒ Johansson Erica ☒ Karlsson Leif ☐ Bergendahl Camilla ☐ Hellsten Fia
Övriga närvarande	Ersättare: ☐ Sundin Janne ☐ Blomqvist Björn ☐ Lindblom Madeleine ☐ Boman Carola ☐ Johns Elof ☐ Rajalin Malin ☐ Arezoo Naely
	☒ Danielsson Sven-Anders, kommunstyrelsens ordförande ☒ Andersson Jana, äldreomsorgsledare ☒ Andersson Mattias, ansvarig fritidsledare ☒ Bamberg Marie, tf. bespisningschef ☐ Johansson Cecilia, utbildningschef ☒ Roxbäck Sofie, barnomsorgsledare ☒ Brunström Erik, kommundirektör
Ärenden	§§ 75-86
Underskrifter	Godby den 2 november 2021 Christian Rögård Ordförande
	Sofie Roxbäck Sekreterare
Protokolljustering	
Sammanträdet är kungjort	Godby den 28 oktober 2021
Protokollet framlagt till påseende	Godby den 3 november 2021
Intygar	Barbro Malmlund-Sundblom
Utdragets riktighet bestyrkes	Godby den
Underskrift	Barbro Malmlund-Sundblom

Tid tisdag den 2 november 2021 kl 17:00

Plats Kommungården i Godby, Skolvägen 2

Ärenden:

§ 75 SAMMANTRÄDETS LAGLIGHET OCH BESLUTFÖRHET	3
§ 76 PROTOKOLLJUSTERING	3
§ 77 FÖREDRAGNINGSLISTAN	3
§ 78 BUDGET 2022 OCH EKONOMIPLAN 2023-24 KULTUR OCH FRITID	4
§ 79 ANDELAR I OASEN BOENDE- OCH VÅRD-CENTER	6
§ 80 FOLKHÄLSANS SENIORBOENDE I GODBY	7
§ 81 SAMARBETE ÄLDREOMSORGSLEDNING	10
§ 82 UTLÅTANDE: KOMMUNALA LAGSTIFTNINGEN	14
§ 83 FÖRBEREDANDE FÖR IBRUKTAGANDE AV SERVICESEDLAR	19
§ 84 DELGIVNINGAR	25
§ 85 ÖVRIGA FRÅGOR OCH DISKUSSION	25
§ 86 MÖTETS AVSLUTANDE OCH BESVÄRSANVISNING	25

Erik Brunström, enligt uppdrag av Christian Rögård, invånarnämndens ordförande.

Möteskallelsen har utfärdats och anslagits på kommunens anslagstavla i Godby den 28 oktober 2021.

Protokollet kungörs och framläggs till allmänt påseende vid kommungården i Godby den 3 november 2021.

Intygar Barbro Malmund-Sundblom

§ 75 SAMMANTRÄDETS LAGLIGHET OCH BESLUTFÖRHET

InvN § 75/ tisdag den 2 november 2021

Konstatera sammanträdets lagliga sammankallande samt beslutförhet med hänsyn till antalet närvarande.

Beslut: Invånarnämnden konstaterar sammanträdet lagligen sammankallat och beslutfört.

-----

§ 76 PROTOKOLLJUSTERING

InvN § 76/ tisdag den 2 november 2021

Utses protokolljusterare.

Beslut: Invånarnämnden beslutar att till protokolljusterare utse Håkan Lundberg och Bodil Rådland

-----

§ 77 FÖREDRAGNINGSLISTAN

InvN § 77/ tisdag den 2 november 2021

Godkänna föredragningslistan och eventuella ärenden av brådskande natur.

Beslut:

Godkänns. Kompletteras med kvartalsrapport 3

Protokolljusterarnas signaturer	Protokollet framlagt till påseende på kungsgården i Godby den 3 november 2021 3 (28)	Utdragets riktighet bestyrkes
---------------------------------	--	-------------------------------

§ 78 BUDGET 2022 OCH EKONOMIPLAN 2023-24 KULTUR OCH FRITID

InvN § 66/ tisdag den 2 november 2021

Bilaga 12: Budgetförslag 2022

Bilaga 13: Investeringsäskande 2022 Bamböle hopptorn

Bilaga 14: Investeringsäskande 2023 gräsklippare

Avvikelser från rambudget

Medborgarinstitutets budget bygger på 2021 års faktiska kostnader. Några nya siffror har vi inte fått från Medis. De siffror som vi fick för 2021 var tydligen lågt räknade, därav höjningen på 8 061 euro.

Fritidsverksamhetens underskott på 8 034 euro är främst beroende av att bidragen från andra kommuner var lite generöst räknade i årets budget och med lite feltänk så blev bidraget draget från hyran direkt. Så hyran har inte stigit egentligen, felet kommer även att belasta årets bokslut.

Turism och marknadsföring har ett underskott på 1 300 euro. Infobladets kostnader är lite lågt räknade i rambudgeten och har justerats uppåt.

För övrigt har verksamhetsbudgeten skurits ner under flera år och med tanke på ett normalår utan Coronabegränsningar har vi på vissa områden nått botten och vi vill gärna få med medel för t ex luciafirandet i planeringen igen.

Investeringar

Bamböle hopptorn är i behov av reparation och gräsklipparen på Breidan är så gammal att det är svårt att få tag på reservdelar.

Biblioteks- och kulturchefens förslag:

Invånarnämnden godkänner budgetförslag 2022 och ekonomiplan 2022-23 (bilaga 12) samt investeringsäskanden (bilaga 13 och 14) och överlämnar ärendet till kommunstyrelsen för vidare behandling.

Beslut:

Enligt förslag gällande budgetförslaget för 2022 och ekonomiplan 2022-23 (bilaga 12)

InvN § 78/2.11.2021

Invånarnämnden återremitterade (§ 66/2021) frågan om fritidssektorns investeringsäskanden.

Ansvarige fritidsledaren har begärt en offert för renovering av bryggan som hopptornet står på i Bamböle och har sökt PAF-medel samt bidrag från Folkhälsan år 2022.

Protokolljusterarnas signaturer	Protokollet framlagt till påseende på kommundagen i Godby den 3 november 2021 4 (28)	Utdragets riktighet bestyrkes
---------------------------------	--	-------------------------------

Offerten för renovering av bryggan uppgår till ca 14 500 euro. Om PAF medel beviljas uppgår dess till 25 % vilket innebär ca 3 500 euro. Utöver detta ansöks om stöd från Folkhälsan på 2 000 euro, 3 500 euro från danaarvet samt resterande 5 000 euro från kultur- och fritids driftsbudget.

PAF-medel för gräsklippare till Breidan har även sökts för år 2023. Kostnaden beräknas uppgå till 12 500 euro och 25 % skulle då innebära 3 125 euro i bidrag vilket ger en nettokostnad för kommunen på 9 375 euro.

Ansvarig fritidsledares förslag:

Invånarnämnden föreslår att kommunstyrelsen inför ett driftsanslag om 5.000 euro i kultur och fritids budget för renovering av Bamböle brygga under förutsättning att bidrag beviljas. Vidare beslutar invånarnämnden att bevilja 3.500 från danaarvet under förutsättning att renoveringen genomförs.

Invånarnämnden föreslår även att ett investeringsanslag för ny gräsklippare till Breidan införs år 2023 till en nettosumma om 10.000 euro under förutsättning att PAF-medel beviljas.

Beslut:

Enligt fritidsledarens förslag

Protokolljusterarnas signaturer	Protokollet framlagt till påseende på kungsgården i Godby den 3 november 2021 5 (28)	Utdragets riktighet bestyrkes
---------------------------------	--	-------------------------------

§ 79 ANDELAR I OASEN BOENDE- OCH VÅRDCENTER

KS § 102/30.9.2021

Hammarlands kommun erbjuder till försäljning sex platsandelar i Oasen boende- och vårdcenter kf mot skriftliga anbud senast 19.11.2021, enligt bilaga.

Finströms kommuns äldreboende Rosengård (ESB) är idag fullbelagt och kommunen nyttjar i genomsnitt tio av sina tolv platser på Oasen kf. Den planerade tillbyggnaden av Rosengård är satt på paus, medan befolkningsprognoserna visar på ökande behov av boendeplatser för äldre framöver. Enligt tidigare beslut ska olika alternativ för trygghandlet av äldreomsorgen övervägas, inklusive platser hos externa aktörer.

För framtiden antas det främst vara inom effektiviserat serviceboende (ESB) och demensvård snarare än traditionell institutionsvård som behoven tilltar med den åldrande befolkningen.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen beslutar att efterhöra invånarnämndens synpunkter i fråga om eventuellt köp av andelar i Oasen kf, med utgångspunkt att tillgången till boendeplatser för äldre behöver säkras för framtiden och att olika alternativ därför behöver beaktas och vägas mot varandra.

Beslut:

Enligt förslag.

InvN § 79/2.11.2021

Finström har i dag fullbelagt på sitt ESB-boende Rosengård och nyttjar just nu, och utspritt över tid, i genomsnitt, tio av sina tolv institutionsplatser på Oasen. Enligt tillgängliga befolkningsprognoser kommer behovet av ESB-platser att öka de närmaste decennierna, och enligt uppskattningar även av specialiserad demensvård, men inte av traditionell institutionsvård – vilket är vad Oasen erbjuder. I vårt närområde finns emellertid överkapacitet av ESB-platser och diskussioner förs om möjlighet att nyttja dessa liksom även kring tillgång till demensvård.

Äldreomsorgsledarens förslag:

Invånarnämnden föreslår inför kommunstyrelsen att Finströms kommun inte ger bud på de boendeplatser på Oasen kf som Hammarlands kommun erbjuder.

Beslut:

Enligt förslag

Protokolljusterarnas signaturer	Protokollet framlagt till påseende på kommundirektören i Godby den 3 november 2021 6 (28)	Utdragets riktighet bestyrkes
---------------------------------	---	-------------------------------

§ 80 FOLKHÄLSANS SENIORBOENDE I GODBY

KS § 103/30.9.2021

Folkhälsans Allaktivitetshus på Åland Ab (nedan "Folkhälsan") har med utgångspunkt i det intentionsavtal avseende seniorbostäder som undertecknades 02.06.2020 av Finströms Kommun och Folkhälsan påbörjat arbetet med att utreda utformningen av projektet.

I intentionsavtalet framgår att Finströms kommuns behov av att erbjuda socialservice och seniorbostäder ökar samtidigt som kommunens resurser och bostäder i nuläget inte räcker till. En vision om att skapa ett seniorcenter där social service samordnas finns och som ett led i detta föreslås därför att ett seniorboende uppförs i anslutning till kommunens befintliga omsorgsboende Rosengård som är beläget i Godby. Utgångspunkten är att minst 25 seniorbostäder med 1–2 rum och kök ska upprättas i en byggnad med två plan och med en byggnadsyta om minst 2.000m². De markområden som utreds för ändamålet och som Finströms kommun avser att arrendera ut till Folkhälsan är den detaljplanlagda Daghemstomten och/eller Danaarvstomten.

För att möjliggöra nästa steg i intentionsavtalet, vilket innebär fortsatt utredning av den exakta utformningen av projektet i form av planritningar och rumsprogram samt för att påbörja framtagande av utkast till avtal, är projektet i behov av beslut avseende verksamhetsinnehåll och dess storlek/kapacitet.

Det verksamhetsinnehåll som idag definierats, där Finströms kommun behöver ta ett beslut om sin medverkan då byggnaden står klar, är följande:

- Hyra av minst 10 stycken bostäder, 1–2 rum och kök genom ett 20-årigt hyreskontrakt.
- Lägenhet, ca 75–80m², lämplig som gruppfamiljedaghem för 8 barn, genom ett hyreskontrakt på 20 år.
- Hyra av storkök genom ett hyreskontrakt på 20 år. Innehållet bör definieras och förtydligas inför beslut.
- Köp av 6 antal platser vid demensavdelningen genom ett köpeavtal.

Efter det att intentionsavtalet ingåtts har Finströms kommun satt den planerade tillbyggnaden av äldreboendet Rosengård på paus och beslut tagits om att intilliggande Linneastugan med sina seniorbostäder ska rivas.

Enligt intentionsavtalet ska bostäderna i Folkhälsans seniorboende anpassas på ett sådant sätt att de boende kan bo kvar i sina lägenheter även efter det att servicebehov uppstår och boendeservice ska kunna tillhandahållas i huset. Där ska även skapas utrymmen för social verksamhet, som dock inte i intentionsavtalet finns reglerat för vilket ändamål.

Det verksamhetsinnehåll som Folkhälsan nu föreslår passar väl in i den vision som tagits fram av arbetsgruppen för äldreomsorgens utveckling, med ett äldrecentrum i anslutning till Rosengård, och innebär att kommunens behov av boendeplatser för äldre kan tillfredsställas för lång tid, och minskar även behovet av att förverkliga den delvis av finansiella skäl pausade tillbyggnaden av Rosengård, särskilt som förslaget även innefattar en lösning för köksfunktionen.

Protokolljusterarnas signaturer	Protokollet framlagt till påseende på kungsgården i Godby den 3 november 2021 7 (28)	Utdragets riktighet bestyrkes
---------------------------------	--	-------------------------------

Med en demensavdelning i det nya huset tillgodoses även kommunens alltmer uppenbara behov av just den typen av boendeservice samt att behovet av nyttjande av institutionsplatser på annat håll hos annan extern aktör minskar, medan klienter från Rosengård i större utsträckning kan bli kvar inom kommunens äldrecentrum även vid tillstötande demensproblematik. Att kombinera äldreboende med dagverksamhet för barn i samma byggnad kan anses som socialt stimulerande och skulle innebära att kommunen kunde flytta sitt befintliga gruppfamiljedaghem Trollebo till det nya huset för fortsatt drift i egen eller annans regi, eventuellt då också med möjlighet att i mån av utrymme även ta emot barn från andra kommuner.

I nuläget finns inga kostnadskalkyler vilket gör det svårt att ingå bindande förpliktelser att hyra eller köpa utrymmen och platser utöver vad som finns reglerat i intentionsavtalet, men kommunen bör omgående ge besked om i vilken utsträckning man har upplevda behov av och intresse för de lösningar som föreslås för att Folkhälsan ska kunna gå vidare med projektering och därefter uppskatta ekonomiska förutsättningar inför eventuellt föravtal om samarbetet kring ovan beskrivna utrymmen i det hus som enligt kommunens önskemål och befintligt intentionsavtal blir en viktig del i det äldrecentrum som planeras i anslutning till Rosengård.

Enligt tidigare beslut ska olika alternativ för trygghandlet av äldreomsorgen övervägas, inklusive platser hos externa aktörer. En eventuell demensavdelning i Folkhälsans hus skulle stå tillgänglig för klienter även från andra kommuner. Kommunens möjligheter att hyra ut ägda platser till tredje part behöver utredas.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen ställer sig i sak positiv till Folkhälsans Allaktivitetshus på Ålands förslag och beslutar att efterhöra både invånarnämndens, äldre rådets och byggnadskommittén för Rosengårds tillbyggnads synpunkter i fråga om Folkhälsans planer för det seniorboende som uppförs enligt intentionsavtal, med utgångspunkt att tillgången till boendeplatser för äldre behöver säkras för framtiden och att olika alternativ därför behöver beaktas och vägas mot varandra, beaktat de resonemang som förts inom arbetsgruppen för äldreomsorgens utveckling, var efterlyses bildandet av ett "äldrecentrum" i anslutning till Rosengård, även ur ett helhetsperspektiv där olika typer av verksamheter kan dra nytta av och berika varandra genom fysisk integrering. Synpunkter bör meddelas kommunstyrelsen senast 31.10.2021.

Beslut: Enligt förslag.

InvN § 80/2.11.2021

Äldreomsorgsledaren har avgett sina synpunkter, enligt bilaga. Behovet av boendeplatser inriktade på demens upplevs som stort och tilltagande för framtiden, utöver det växande behovet av vanliga ESB-platser framom traditionell institutionsvård. Frågan har även diskuterats med berörda verksamhetschefer. Där framkom också upplevelsen att det finns fördelar att integrera äldre- och barnomsorg men att det inom barnomsorgen närmast är en egentlig småbarnsavdelning som inom överskådlig tid kan komma att behövas, men att möjligheten att flytta befintligt gruppfamiljedaghem Trollebo till ett nybyggt hus i anslutning till kommunens äldreboende ändå ses som en intressant lösning för de nuvarande behoven inom kommunen.

Protokolljusterarnas signaturer	Protokollet framlagt till påseende på kungsgården i Godby den 3 november 2021 8 (28)	Utdragets riktighet bestyrkes
---------------------------------	--	-------------------------------

Gruppen ansåg även att det skulle i så fall vore välkommet att flytta Folkhälsans befintliga lekparksverksamhet till det nya huset. Behovet av ett nytt kök är emellertid beroende av huruvida Rosengård byggs ut enligt plan, och upplevs även annars som ej akut då man med fördel kan se över andra tänkbara alternativa lösningar för kökens behov.

Kommundirektörens Förslag:

Invånarnämnden välkomnar Folkhälsans idéer enligt uppföljning av intentionsavtalet (bil A) och omfattar äldreomsorgsledarens synpunkter (bil B) som sitt yttrande gentemot kommunstyrelsen, enligt vilket bekräftas behovet och nyttan av boendeplatser med inriktning på demensvård, med tillägget att man därutöver även välkomnar byggande av en större bostadslägenhet som kan användas som gruppfamiljedaghem, men anser att frågan om behovet av ett nytt kök kan behöva övervägas och diskuteras vidare.

Beslut:

Enligt förslag, med tillägget att invånarnämnden ser en risk i att binda upp sig för lång tid utan kalkyler och utredande av andra alternativ i närområdet gällande äldreomsorg/demensvård.

Protokolljusterarnas signaturer	Protokollet framlagt till påseende på kommungården i Godby den 3 november 2021 9 (28)	Utdragets riktighet bestyrkes
---------------------------------	--	-------------------------------

§ 81 SAMARBETE ÄLDREOMSORGSLEDNING

Vårdö KS §37/04.03.2020

När KST (kommunernas socialtjänst) börjar från 1.1.2021 så skall personalen inom socialvården vara överförd till KST. Äldreomsorgen kommer att bli kvar i primärkommunerna. I en del av kommunernas organisationer så är den personen som överförs chef över föreståndaren på äldreboendet. Detta kommer innebära att flera kommuner kommer stå utan behörig myndighetspersonal från nämnda datum.

Vårdö kommun önskar därför efterhöra med de andra norråländska kommunerna ifall det finns ett intresse att samarbeta kring myndighetsutövningen inom äldreomsorgen.

Tanken från Vårdö kommuns sida är att en av primärkommunerna anställer en tjänsteman som har hand om myndighetsutövningen inom äldreomsorgen. En gemensam nämnd inrättas för ändamålet. En instruktion upprättas för nämnden som stipulerar den servicenivån man vill lägga sig på. Kostnaden för tjänstemannen samt kostnaderna för förvaltningen av den gemensamma nämnden kan fördelas enligt befolkningstal eller skattekraft eller en kombination där emellan. Samarbetsstöd enligt lagen om landskapsandelar till kommunerna bör sökas för detta samarbete.

Personal- och driftsansvar över respektive äldreboende ligger kvar inom respektive kommun. Varje kommun bekostar självständigt servicen för sina respektive kommunmedlemmar.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen efterhör med de övriga norråländska kommunerna ifall man önskar samarbeta kring myndighetsutövningen inom äldreomsorgen.

För att hinna samordna detta innan 31.12.2020 så måste svar komma in så snart som möjligt.

Absolut senast före slutet på april.

Beslut: Enligt förslag.

KS § 59/22.4.2020

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen ställer sig positiv till tanken på gemensamt samordnad äldreomsorgsledning inom norra Åland enligt den modell Vårdö kommun föreslår och vilken Finström i så fall som princip skulle kunna tänkas stå som värdkommun för, alternativt inom ramen för och i regi av kommunalförbundet Oasen, varför frågan även riktas vidare till dem.

Beslut:

Enligt förslag.

Geta KS § 163/11.11.2020

Kommundirektören har fört informella initiala förhandlingar med Sunds och Finströms kommuner.

En samlad bedömning är att ett samarbete mellan Geta kommun Finströms kommun har de bästa förutsättningarna att lyckas. Upplägget utgår från att Geta kommun köper en äldreomsorgsledartjänst motsvarande 2 timmar/vecka av en äldreomsorgsledares heltidstjänst (dvs. ca. 6 % av arbetstiden). I köptjänsten bör ingå ledningsuppgifter som omfattar administrativ ledning av kommunens äldreomsorg enligt äldrelagen för Åland (administrativ ledning genom bl.a. äldreomsorgsplan, anvisningar och instruktioner) samt beslutsfattande i sådana ärenden

Protokolljusterarnas signaturer	Protokollet framlagt till påseende på kungsgården i Godby den 3 november 2021 10 (28)	Utdragets riktighet bestyrkes
---------------------------------	---	-------------------------------

som kräver beslut från äldreomsorgsledare eller tjänsteman med examen från universitet, högskola eller yrkeshögskola (som omfattar minst tre års heltidsstudier) enligt äldrelagen för Åland eller annan lagstiftning inom området. De ärenden som beslutas av äldreomsorgsledaren ska dock grundligt förberedas av Geta kommuns egen personal. Det ingår även beredning inför kommunstyrelsen (i samarbete med kommundirektören och föreståndaren på Hemgården) av andra specifika ärenden inom äldreomsorg, t.ex. revidering av kommunens äldreomsorgsplan, verksamhetsövergripande instruktioner i stadgor, taxor och avgifter och dess grunder inför budgetarbetet samt andra eventuella övergripande frågor. Inget förmanskap ingår.

Kommundirektören föreslår:

Kommunstyrelsen beslutar att till Finströms kommun skicka officiell förfrågan om köp av äldreomsorgsledartjänst enligt upplägget ovan i beredningen.

BESLUT:

Enligt förslag.

KS § 185/18.11.2020

Geta kommunstyrelse har inkommit med en förfrågan om att köpa ca 6 % tjänster för myndighetsutövning inom äldreomsorgen, i praktiken äldreomsorgsledartjänster. De efterfrågade tjänsterna ledningsuppgifter som omfattar administrativ ledning av kommunens äldreomsorg enligt äldrelagen för Åland (administrativ ledning genom bl.a. äldreomsorgsplan, anvisningar och instruktioner) samt beslutsfattande i sådana ärenden som kräver beslut från äldreomsorgsledare. De ärenden som beslutas av äldreomsorgsledaren ska dock grundligt förberedas av Geta kommuns egen personal.

Det ingår även beredning inför kommunstyrelsen (i samarbete med kommundirektören och föreståndaren på Hemgården) av andra specifika ärenden inom äldreomsorg, t.ex. revidering av kommunens äldreomsorgsplan, verksamhetsövergripande instruktioner i stadgor, taxor och avgifter och dess grunder inför budgetarbete samt andra eventuella övergripande frågor. Däremot ingår inget förmanskap i de efterfrågade tjänsterna.

Kommunens äldreomsorgsledare uppfyller behörighetskraven och kan således fatta de myndighetsbeslut som lagen kräver.

Tf kommundirektörens förslag: Kommunstyrelsen efterhör invånarnämndens utlåtande kring Getas förfrågan om att köpa äldreomsorgsledartjänster. I utlåtande ska beräkningar för den eventuella försäljningen av tjänster ingå. Kommunstyrelsen önskar få utlåtandet senast 2.12.2020.

Beslut: Enligt förslag.

InvN § 93/ 1.12.2020

- Bilaga 13: KS § 185 Protokollsutdrag Geta kommunstyrelse § §63/11.11.2020
- Bilaga 14: Utlåtande och beräkningar för den eventuella försäljningen av tjänster

I den nya landskapslagen (2020:24) om yrkesutbildade personer inom socialvården föreskrivs vilken utbildning som krävs för rätten att utöva vissa yrken inom socialvården eller rätten att använda skyddad yrkesbeteckning. För vissa uppgifter inom socialvården kommer det fortfarande finnas specifika behörighetskrav. Kraven ställs i t.ex. socialvårdslagen och äldrelagen.

Protokolljusterarnas signaturer	Protokollet framlagt till påseende på kommundirektören i Godby den 3 november 2021 11 (28)	Utdragets riktighet bestyrkes
---------------------------------	--	-------------------------------

För ledning av äldreomsorgen (ÅL 22§) krävs lämplig examen från universitet, högskola eller yrkeshögskola som omfattar minst tre års heltidsstudier. Därutöver krävs kännedom om branschen samt tillräcklig ledarskapsförmåga.

Äldreomsorgsledaren i Finströms kommun är behörig personal för att leda och fatta beslut inom äldreomsorgen enligt kommande lag 2021.

Personal- och servicechefens förslag:

Invånarnämnden diskuterar utlåtande enligt bilaga 14 och lämnar sina synpunkter till kommunstyrelsen enligt uppdrag.

Beslut:

Invånarnämnden är positiv till samarbete på lång sikt, men konstaterar att nuvarande äldreomsorgsledarresurser enbart räcker till för Finströms kommuns egen del. Vidare anser nämnden att 6 % inte motsvarar det verkliga behovet.

Geta KS § 42/3.3.2021

Finströms kommun har återkommit med svar på Geta kommuns förfrågan enligt bilaga.

Konstateras att kommunerna kan fortsätta med förhandlingar för ett samarbetsavtal.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen tar Finströms kommuns svar till kännedom och beslutar att låta föreståndaren för Geta Hemgård uppgöra ett förslag till samarbetsavtal, gärna tillsammans med representant från Finströms kommun.

BESLUT: Enligt förslag.

Geta KS § 118/8.9.2021

Kommundirektörens beredning:

Geta kommuns föreståndare för Geta Hemgård och Finström kommuns äldreomsorgschef har tagit fram underlag på förslag för framtida samarbete och arbetsfördelning där Geta kommun skulle köpa vissa äldreomsorgschefstjänster i enlighet med äldrelagen för Åland. Underlaget enligt bilaga.

Kommundirektörens förslag:

Kommundirektören och föreståndaren för Geta Hemgård delegeras att skriva samarbetsavtal med Finströms kommun i enlighet med underlaget. Samarbetsavtalet bör vara så flexibelt som möjligt. Samarbetsavtalet delges kommunstyrelsen efter undertecknande.

BESLUT: Enligt förslag.

KS § 10X/30.9.2021

Ett utkast till avtalsförslag har tagits fram från Geta kommun, enligt bilaga.

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen beslutar att ge i uppdrag åt invånarnämnden att ta ställning till och fullmakt att ingå avtal rörande samarbete kring myndighetsutövning inom äldreomsorgsledningen.

Beslut:

Enligt förslag.

Protokolljusterarnas signaturer	Protokollet framlagt till påseende på kungsgården i Godby den 3 november 2021 12 (28)	Utdragets riktighet bestyrkes
---------------------------------	---	-------------------------------

InvN § 81/2.11.2021

Geta kommun har inkommit med ett reviderat utkast till samarbetsavtal kring äldreomsorgsledningstjänster, enligt bilaga.

Där finns detaljer som kan behöva ses över, vilket emellertid torde kunna korrigeras efter avslutande förhandlingar och slutligt godkännande på tjänstemannanivå.

Kommundirektörens förslag:

Invånarnämnden befullmäktigar äldreomsorgsledaren att slutförhandla och godkänna samarbetsavtal kring äldreomsorgsledningstjänster, utgående från utkast enligt bilaga.

Beslut: Enligt förslag.

Protokolljusterarnas signaturer	Protokollet framlagt till påseende på kommungården i Godby den 3 november 2021 13 (28)	Utdragets riktighet bestyrkes
---------------------------------	---	-------------------------------

§ 82 UTLÅTANDE: KOMMUNALA LAGSTIFTNINGEN

KS § 109/30.9.2021

Landskapsregeringen har tillsatt en arbetsgrupp med uppdrag att föreslå en modernisering av kommunallagen. Arbetsgruppen vill nu ta del av kommunernas synpunkter om den kommunala lagstiftningen i allmänhet och om vissa specifika frågor i synnerhet, för att senast den 31 oktober föra fram det som anses behöva utredas inför beredningen av en ny kommunallag, alternativt justeras i en kommande kommunallag. Kommunförbundets direktör ingår i arbetsgruppen.

Landskapsregeringen önskar därutöver att kommunerna även för fram ifall det finns något som behöver justeras i fråga om den kommunala lagstiftningen inom följande områden:

- Ansvarsfördelningen mellan landskapet och kommunerna vad gäller markarbete/planering
- Avlyftande av kommunala uppgifter
- Reglering av kommunernas agerande på marknaden
- Frågan om en person ska eller inte ska kunna sitta både i fullmäktige och styrelse
- Sektionsmodell och kommundelsnämnder
- Övriga kommentarer

Samhällsnämnden har behandlat ärendet enligt följande (SamN § 111/ 28.9.2021):

[...] Förfrågan är generellt skriven varför man bör kunna svara brett och generellt. Områden som samhällsnämnden styr över och de huvudsakliga lagar som styr dessa är:

- Byggnads- och miljöinspektionen – Plan- och bygglag samt miljölag till den del det gäller enskilda avlopp
- Planläggning – Plan- och bygglag
- Avfallshantering – Avfallslag
- Fastighets- och övrig egendomsskötsel – vissa regleringar som OVK, men annars lika som privat marknad
- Disponent för hyreshus – regleras lika som privat marknad undantaget vissa villkor för lanskapslån på hyresbeståndet
- Vägförvaltning – lag om kommunalvägar
- Dagvattenhantering
- VA försörjning via Finströms kommunaltekniska AB – Lag om vattentjänster, avloppstjänster, vattenlag, miljölag m.m.
- Energiförsörjning via Finströms kommunaltekniska AB

Tekniska chefens förslag:

Samhällsnämnden ger följande som synpunkter till kommunstyrelsen för vidare behandling:

- Byggnads- och miljöinspektionens ansvarsområden:

Byggbestämmelsesamlingen hänger inte med i utvecklingen och behöver kontinuerlig uppdatering.

För enskilda avloppstillstånd finns ingen vägledning från Landskapsregeringen. Det behöver finnas en person som aktivt följer med utvecklingen inom området och ger vägledning och direktiv till kommunerna angående tillstånd och uppföljning kring enskilda avlopp.

- Tekniska förvaltningens områden:

Protokolljusterarnas signaturer	Protokollet framlagt till påseende på kommundagen i Godby den 3 november 2021 14 (28)	Utdragets riktighet bestyrkes
---------------------------------	---	-------------------------------

Lagstiftat bidrag för grundförbättring i vägar går ej att tillämpa då LR ej avsätter budgetmedel. Analys bör göras om landskapsandelarna täcker upp för detta då detta är en stor andel av kommunernas investeringsbudgetar.

Tidigare understöd om utbyggnad av VA borde utvärderas sett till behov av utbyggnad i särskilda områden, för att åstadkomma gemensamma insatser till områden som avgränsar till flera intressenter bör detta tidigare stöd övervägas att återinföras.

Skrotfordon/övergivna fordon fortsättningsvis problematiska i lagstiftningen. Definitionen av skrotfordon känns fortfarande för diffus samt egendomsskyddet kring skrotfordon upplevs fortfarande för starkt. Producentansvaret i avfallshanteringen är avgörande för avfallsmyndigheternas fortsatta arbete, denna fråga är idag öppen trots tydlig lagstiftning.

Inom planläggning är det viktigt att kommunerna fortsättningsvis kan styra över processen för att ta tillvara på privata initiativ. Utöver detta upplevs definitionsproblematik mot lantmäteriverket samt skatteverket med Ålands unika planbeteckningar. En utvärdering om detta påverkar skatteintäkterna bör göras och lämpliga lösningar tillämpas utifrån denna utredning.

Beslut: Enligt förslag.

Utöver ovanstående resonemang från samhällsnämnden har kommundirektören genom åren hos Finströms kommun uppfattat att där funnits diskussioner och frågetecken kring bland annat följande punkter, reglerade i kommunallagen:

Redan i kommunallagens inledning skulle med fördel kunna definieras kraven på en åländsk kommun, i fråga om (befolkningsmässig) storlek och (finansiell) styrka, t ex att en kommun på Åland utgör en geografiskt sammanhängande administrativ enhet med uppgifter och funktioner som regleras i lag. En kommun skulle till exempel kunna förutsättas ha minst 1.000 invånare (alt 2.000 med undantag för skärgården 1.000) och uppfylla finansiella nyckeltal i enlighet med kommande landskapslag om kriskommuner. Uppfylls inte de kraven kan tvångsåtgärder och krav på samgång med grannkommun initieras av landskapsregeringen.

Följande ändringar skulle därutöver kunna införas i befintliga paragrafer i kommunallagen:

4 §, förhållandet mellan landskapsregeringen och kommunerna. Lägg till en formulering som förtydligar samrådsförfarandena mellan LR och kommunerna (för landskommunerna via Ålands kommunförbund), samt en formulering om den kommunala finansieringsprincipen; att landskapet skall bära sina andelar i bekostandet av kommunernas lagstadgade uppgifter och att andelarnas storlek ska korrigeras med uppdragens omfattning, beakta lokala variationer i förutsättningar för egenfinansiering samt följa allmän kostnadsutveckling för servicens förverkligande (hänvisning till ny paragraf i lagarna om landskapsandelar, där detta förtydligas).

9 §, förvaltningsstadgans innehåll.

12 §, om delgivning mm, underlätta och förtydliga reglerna för digital delgivning

17 §, befrielse från förtroendeuppdrag. Förtydliga exempel på vad som kan anses som "giltigt skäl". Se över möjligheten att alls sitta som minister i LR och i kommunfullmäktige samtidigt. Valbarheten regleras i andra paragrafer. Stryks härifrån?

Protokolljusterarnas signaturer	Protokollet framlagt till påseende på kommundirektören i Godby den 3 november 2021 15 (28)	Utdragets riktighet bestyrkes
---------------------------------	--	-------------------------------

23 § a)-b), beslutsfattande på distans och elektroniskt beslutsfattande.

36 §, om valbarhet i kommunfullmäktige. Se över möjligheten att alls sitta som minister i LR och i kommunfullmäktige samtidigt. Förtydliga vad som är att betrakta som "ledande uppgift i kommunen".

47 §, om valbarhet till kommunstyrelse. Bör man kunna sitta i kommunstyrelse och -fullmäktige samtidigt?

59 §, beträffande "kännedom om landskapet". Diskriminerande mot sökande utifrån?

10 kap, om ekonomi – även här införs någonting om den kommunala finansieringsprincipen.

11 kap, om revisorer. Modernisera och förtydliga. Frågå system med förtroendevalda revisorer?

84-87 §§, om bildande av kommunalförbund. Innehåll, krav, organ, valbarhet

15 kap, förtydliga forum för delgivning

En del avslutande inaktuella paragrafer stryks (om "frikommuner" mm).

Lagarna om landskapsandelar skulle även de behöva bindande formuleringar rörande den kommunala finansieringsprincipen, där densamma redogörs för. Landskapsandelarna och deras storlek ska följa förändringar i uppdragens omfattning och korrigeras vid förändringar av desamma. Andelarna ska följa kostnadsutvecklingen för uppgifternas genomförande och beakta variationer i olika kommuners finansieringsförmåga i form av skattekraft, åldersmässig och socioekonomisk befolkningsstruktur samt servicebehov. Ändringar i landskapsandelssystemet ska konsekvensbedömas för kommunsektorn som helhet samt för varje berörd kommun skilt och får inte leda till att enskild kommun försätts i definitionsmässig kris. Ändringar i kommunernas lagstadgade uppdrag liksom även ändringar i eller avvikelser från det gällande landskapsandelssystemet ska föregås av samrådsförfarande (hänvisning till lagrum där detsamma regleras).

Andra lagar som rör det kommunala:

Jävsregler. Bl a förvaltningslagen. Bör reglerna ses över och moderniseras?

Begreppet tätort. Förenhetliga betydelsen där det går. Man enades 1960 i Norden om en gemensam officiell definition av begreppet tätort. En tätort definieras i Danmark, Finland, Norge och Sverige som ett tätbebyggt område med minst 200 invånare där avståndet mellan husen är mindre än 200 meter samt där andelen fritidsfastigheter understiger 50 procent.

På Åland har man aldrig fullt ut anammat den nordiska definitionen och heller inte fastställt någon egen dito, utan begreppet definieras olika i olika juridiska sammanhang, till exempel:

Landskapslag (2019:60) om ordnande av kollektivtrafiktjänster

Ordningslag (2010:23) för landskapet Åland

Räddningslag (2006:106) för landskapet Åland

Men även följande:

Protokolljusterarnas signaturer	Protokollet framlagt till påseende på kungsgården i Godby den 3 november 2021 16 (28)	Utdragets riktighet bestyrkes
---------------------------------	---	-------------------------------

Självstyrelselagen 13 § 3 p, LL om hälsovården 2 kap och 58 §, avfallslagen, polislagen, Vattenlag och -förordning, om bl a avloppsvatten, Hälsovårdslagen (1967:36) 2 kap. Om tätorter, 5, 6, 19 §§
Även förtydliganden i LF om hälsovård (1973:63), åtskilliga bestämmelser specifika för tätort.
Vägrafiklag (1983:27), 2 § 9 p, 65 §.

Även LF om vägmärken (2005), bestämmelser kring tätort; storlek på vägmärken, varningslinjer.

Enligt somliga i lag förekommande definitioner är det endast Mariehamn och Godby som utgör "tätorter" på Åland. Enligt Åsubs statistisk finns dock på Åland följande tätorter: Storby, Godby, Kattby, Mörby, Söderby, Haraldsby, Rangsby, Ödkarby samt Mariehamn - centrala Jomala.

Frågan är i vilken utsträckning bestämmelser som i olika fall gäller specifikt för tätort ska tillämpas och anses gällande i samtliga nio statistiskt definierade tätorter och/eller samtliga detaljplanerade områden i hela landskapet. När avses vad när man talar om "tätort"?

Förslaget kunde vara att man i kommande uppdateringar av berörd lagstiftning försöker att förenhetliga tätortsbegreppet och att utgångspunkten då bör vara att termen i juridiska sammanhang sammanfaller med den nordiskt överenskomna definitionen av tätort, emedan man för andra typer av sammanhängande bebyggelse eller planerat område använder alternativa begrepp, i syfte att undvika förvirring i fråga om juridiskt reglerade termer.

Det finns sedan åtskillig lagstiftning som i stor utsträckning rör kommunerna och det kommunala, inom bland annat förvaltningslagstiftning, barnomsorg och skola, socialvård, bibliotek, kultur och fritid, äldreomsorg med mera. De allra viktigaste förslagen till ändringar i dessa kunde med fördel diskuteras inom kommunens invånarnämnd, som gärna också får se på och framföra synpunkter kring eventuella förslag i ändringar i kommunallagen som sådan.

En politisk diskussion behöver även föras kring frågorna om

- Avlyftande av kommunala uppgifter – ett sätt att minska på (minimi-) kraven och kostnaderna.
- Reglering av kommunernas agerande på marknaden – principer för upphandling mm?
- Sektionsmodell och kommundelsnämnder – kanske aktuellt närmast vid kommunsammanslagningar?

Kommundirektörens förslag:

Kommunstyrelsen tar samhällsnämndens (SamN § 111/28.9.2021) och kommundirektörens resonemang enligt ovan till kännedom och diskuterar desamma, och beslutar att föra landskapsregeringens förfrågan om synpunkter kring den kommunala lagstiftningen även till invånarnämnden för synpunkter senast 15 oktober, och till kommunfullmäktige för diskussion, inför kommunstyrelsens slutliga utlåtande i frågan. Kommunförbundets direktör bjuds in.

Beslut: Enligt förslag.

KF § 44/14.10.2021

Kommunstyrelsen har tagit samhällsnämndens (SamN § 111/28.9.2021) och kommundirektörens resonemang enligt ovan till kännedom och diskuterat desamma, och beslutat att föra landskapsregeringens förfrågan om synpunkter kring den kommunala lagstiftningen även till invånarnämnden för synpunkter senast 15 oktober, och till kommunfullmäktige för diskussion, inför kommunstyrelsens slutliga utlåtande i frågan. Kommunförbundets direktör bjuds in [till styrelsen].

Protokolljusterarnas signaturer	Protokollet framlagt till påseende på kungsgården i Godby den 3 november 2021 17 (28)	Utdragets riktighet bestyrkes
---------------------------------	---	-------------------------------

Diskussion:

Kommunfullmäktige diskuterar bland annat frågan om kommuners storlek, utgående från kommundirektörens resonemang enligt beredningstexten. Fullmäktige understöder inte att i lag ange minimum invånarantal i siffror.

Beslut:

Kommunfullmäktige tar diskussionen till kännedom.

InvN § 82/2.11.2021

Invånarnämnden bereds möjlighet att framföra synpunkter kring den kommunala lagstiftningen.

Beslut: Invånarnämnden framför önskemål om tydliggörande av ansvarsfördelningen och gränsdragning mellan kommunerna/ kommunalförbunden och ÅHS.

Protokolljusterarnas signaturer	Protokollet framlagt till påseende på kammungården i Godby den 3 november 2021 18 (28)	Utdragets riktighet bestyrkes
---------------------------------	---	-------------------------------

§ 83 FÖRBEREDANDE FÖR IBRUKTAGANDE AV SERVICESEDLAR

- Bilaga 5: Motion-angående ibruktagande av servicesedlar inom kommunen 2021.
- Bilaga 6: Servicesedelguide, handbok om att införa och prissätta servicesedlar.
- Bilaga 7: "Mall" för regelbok för servicesedlar- Effektiviserat serviceboende för äldre.
- Bilaga 8: "Mall" för regler för servicesedlar inom småbarnspedagogiken.

KF § 62/22.10.2020

Ledamot Åke Mattsson har lämnat in en motion under rubriken **Ibruktagande av servicesedlar inom kommunen 2021.**

Ledamoten föreslår att Finströms kommun tar i bruk alternativet med servicesedlar inom äldreomsorgen under 2021, samt utreder förutsättningarna använda servicesedlar inom andra områden i kommunens verksamhet (bilaga 5).

Inom äldreomsorgen kan servicesedlarna användas: -allmänt inom hemvården, -närståendevård med avlastning i hemmet, -heldygnsvård som alternativ till kommunens effektiviserat serviceboende, -dagverksamhet.

InvN § 89/1.12.2020

Kommunen avgör på vilket sätt eller vilka sätt tjänster ska tillhandahållas i kommunen. För att kunna bedöma olika alternativa sätt att tillhandahålla service måste kommunen bland annat utreda vad det kostar om servicen tillhandahålls i egen regi, hur klientavgifterna bestäms, avgiftsinkomsternas andel av de nuvarande kostnaderna och vad det kostar för kommunen och klienten om servicen tillhandahålls med servicesedlar.

Se bilaga 6: Serviceguide, handbok om att införa och prissätta servicesedlar.

Servicesedlar ger upphov till administrativa kostnader som kommunen bör beakta vid bedömningen av olika alternativ. Om tjänster tillhandahålls med servicesedlar ska kommunen anvisa resurser i budgeten och ekonomiplan för dessa tjänster.

Det är också kommunen som godkänner principerna för användningen av servicesedlar:

1. till vilka för vilka tjänster servicesedeln kan användas
2. servicesedelns värde,
3. tjänsternas omfattning och
4. när servicesedlarna införs.

1. För vilka tjänster servicesedeln används

Servicesedeln är ett av flera alternativ för hur en kommun kan erbjuda tjänster och servicesedeln är alltid valbar för klienten. Klienten har inte en ovillkorlig eller subjektiv rätt till servicedel. Klienten har alltid rätt att vägra ta emot en servicedel, och då ordnar kommunen på annat sätt den service som klienten behöver. Servicesedeln lämpar sig bäst för klienter som själva kan göra val av tjänster eller få stöd av anhöriga i valet av tjänster. Servicesedeln lämpar sig inte för brådskande vård och för vård mot klientens vilja.

Protokolljusterarnas signaturer	Protokollet framlagt till påseende på kungsgården i Godby den 3 november 2021 19 (28)	Utdragets riktighet bestyrkes
---------------------------------	---	-------------------------------

Till skillnad från övriga sätt att ordna tjänster har den som använder servicesedeln rätt att välja den serviceproducent som hen vill anlita. Klienten väljer serviceproducenten mellan de serviceproducenter som kommunen har godkänt och klienten är en aktiv avtalsförhandlare.

Kommunen erbjuder klienten rådgivning och servicehandledning. Bestämmelser inom konsumenträtt och avtalsrätt tillämpas på de tjänster som köps med servicesedel.

De tjänster som erbjuds klienten ska basera sig på en vård- och serviceplan som uppgjorts utgående från en bedömning av klientens servicebehov. En klient som via tjänstemannabeslut har bedömt ha ett behov av service kan använda servicesedlar för att köpa specifika tjänster av en privat, godkänd, serviceproducent.

Servicesedeln omfattar vissa bestämda servicekostnader, utöver vilket klienten kan köpa extra tjänster av serviceproducenten. En tjänsteinnehavare fattar ett beslut om vilka tjänster som omfattas av servicesedeln skilt för varje kalenderår eller vid behov också för en kortare tid. Servicesedeln sänds till klienten. Samtidigt får klienten en förteckning över de serviceproducenter som kommunen godkänt. Lämpligt organ behöver ta beslut om vilka specifika tjänster som kunde erbjudas med servicesedel.

2. Servicesedelns värde

Enskilda servicesedlars värde bestäms utgående från klientens vårdbehov och/eller klientens inkomstnivå. Då klienten väljer serviceproducent kan klienten i viss mån själv påverka hur stor självriskandelen blir. Självriskandelen är skillnaden mellan servicens pris och servicesedelens värde.

En klient som använder servicesedel ingår ett avtal med serviceproducenten om hur vården ordnas och hur självriskandelen debiteras. Kommunen är inte avtalspart. Serviceproducenten fakturerar kommunen, som betalar servicesedelns värde till producenten. Klienten betalar inte klientavgift till kommunen, utan sin självriskandel till serviceproducenten.

Värdet på servicesedeln inom barnomsorgen definieras enligt familjens inkomster. Värdet på servicesedeln, som betalas till familjer, är ett eurobelopp som fastställs genom att från servicesedelns maximibelopp dra av eurobeloppet enligt familjens inkomster i fall barnet skulle vara i kommunal barnomsorg. Syskonrabatt gäller också servicesedlar. Servicesedelns största värde beror på barnets ålder och vårdbehovet.

Principerna för servicesedelns värde behöver fastställas av lämpligt organ.

3. Tjänsternas omfattning

Äldreomsorgens servicesedel inom hemvård, skulle vara avsedd för hemvård med samma innehåll och omfattning som av kommunen producerad hemvård; tillfällig

Protokolljusterarnas signaturer	Protokollet framlagt till påseende på kungsgården i Godby den 3 november 2021 20 (28)	Utdragets riktighet bestyrkes
---------------------------------	---	-------------------------------

hemvård och regelbunden och fortgående hemvård. Äldreomsorgsledaren bedömer servicebehovet och i samarbete med klienten utarbetas en service- och vårdplan där man fastställer innehållet av servicen och det antal besök som behövs för servicen per vecka. Klienten erbjuds servicesedlar som ett alternativ för den kommunala hemvården.

Utgångspunkten för användningen av servicesedlar inom **effektiverat serviceboende** för äldre skulle vara att klienten uppfyller kriterierna för servicebehovet som krävs för effektiverat serviceboende. En klient som uppfyller kriterierna har möjlighet att jämföra kostnaderna i den nuvarande modellen med kostnaderna i servicemodellen och klienten beslutar själv om hen vill börja använda servicesedel. Servicesedeln inom effektiverat serviceboende beviljas för vård- och omsorgsservice. Klienten ansvarar själv för kostnader för mediciner, boende på samma sätt som också annars inom effektiverat serviceboende.

Se bilaga 7: Mall för effektiverat serviceboende äldre.

Servicesedlar inom barnomsorg kan beviljas en invånare i kommunen som har rätt till barnomsorgstjänster inom den kommunala barnomsorgen. Servicesedel kan användas av kommuninvånare som önskar barnomsorgsplats även på annan ort. En kund, som beviljats servicesedel, kan inte få hemvårdsstöd eller kommunal barnomsorg.

Se bilaga 8: Mall för regler inom småbarnspedagogik.

4. När servicesedlar införs

Innan servicesedlar kan tas i bruk, behövs förberedande arbete som behöver planläggas. Vissa beslut behöver fattas i rask takt tex. gällande servicesedlarnas värde och regelverk för servicesedlarna.

En arbetsgrupp av tjänstemän behöver tillsättas för att planlägga införandet av servicesedlar;

1. **Förberedelser för ibrukttagande och tidtabell.**
2. **Utarbeta förslag till regelverk.** En privat aktör, som lämnar in ansökan för att bli godkänd som serviceproducent, ska uppfylla de kriterier som fastställs i regelverket. Kommunens tjänstemän granskar ansökan, och fattar ett beslut om att godkänna eller förkasta ansökan. Kommunen ska upprätthålla ett register över de serviceproducenter som har godkänts. Registret ska finnas tillgängligt för kommuninvånarna.

Vad innehåller en regelbok? I regelboken fastställs klientens, serviceproducentens och kommunens rättigheter och skyldigheter. I den allmänna delen ingår lagstadgade, s.k. obligatoriska, villkor för godkännande. I den servicerelaterade delen ingår de villkor som kommunen själv har ställt, d.v.s. villkor som är beroende av prövning.

Protokolljusterarnas signaturer	Protokollet framlagt till påseende på kungsgården i Godby den 3 november 2021 21 (28)	Utdragets riktighet bestyrkes
---------------------------------	---	-------------------------------

I den allmänna delen ingår: klientens ställning, anmärkningar, klagan, anmälningar och klagomål, serviceproducentens skyldigheter, kommunens skyldigheter, ansvar, försäkringar och skadestånd, beskattning, tillsyn över iakttagande av regelboken och ansvariga personer för verksamheten, ändringar och giltighetstid för regelboken, återkallelse av rätt att agera som en godkänd serviceproducent.

I den servicerelaterade delen ingår: klienter inom systemet med servicesedlar, den tidsfrist inom vilken tjänsterna ska tillhandahållas, behörighetsvillkor för serviceproducentens personal, krav på serviceinnehåll, tilläggstjänster, rapport om servicen till kommunen, uppföljning och rapportering om särskilda kvalitetsindikatorer, ansvar för fel, oberoende hos den som beviljar servicesedlar, strykning av klienter från kommunens egen service- eller vårdkö, uppgifterna och handlingarna från kommunen till serviceproducenten, servicesedelns värde och tillåten prissättning av tjänster, datasystem.

Se bilagor 7 - 8.

3. Fatta beslut om servicesedlarnas värde. Kommunens förtroendevalda beslutar om valet av prissättningspolitik för servicesedlar och om den prissättningsmodell som ska användas. Prissättningsystemet ska fattas så att alla medborgare oavsett inkomster och förmögenheter ska ha möjlighet till valfrihet. I praktiken fattas ett flertal beslut som gäller prissättningen av servicesedeln så att självrisken för låginkomsttagare antingen motsvarar eller ligger i närheten av klientavgifterna för offentlig service.

Kommunen ska utifrån en modell för prissättningen besluta om:

- priset på tjänsten
- servicesedelns värde

4. Behov av ett elektroniskt system för servicesedlar samt tidtabell när dessa kan tas i bruk.

För tjänster som erbjuds inom servicesedel- och tillståndsförfarande samt för vissa köptjänster används elektroniskt system för servicesedlar och köpta tjänster (PSOP). Via PSOP-systemet kan klienter få tillgång till en servicedel eller köptjänst som beviljats av kommunen. Inloggningen i systemet sker med bankkoder eller mobilcertifikat. I tjänsten kan klienten bland annat följa med förverkligande av tjänsten och ge respons.

Processerna bör vara effektiva och stödja sig på elektroniska lösningar. Genom att kommunen stödjer klienterna vid valet av en serviceproducent genom att upprätthålla en servicesedelportal och genom att övergå till elektronisk penningrörelse och automatisk förmedling av uppgifter till registret som kommunen för kan användningen av servicesedlar öka utan att det administrativa arbetet ökar.

I inledningsskedet kan det vara tvunget att förlita sig på temporära lösningar till dess att de elektroniska lösningarna blir tillräckligt utvecklade. Man är då tvungen

Protokolljusterarnas signaturer	Protokollet framlagt till påseende på kommungården i Godby den 3 november 2021 22 (28)	Utdragets riktighet bestyrkes
---------------------------------	--	-------------------------------

att vara beredd på att det manuella arbetet kan öka vilket eventuellt kräver tilläggsresurser inom t.ex. ekonomiförvaltningen.

Införandet av systemet med servicesedlar påverkar bl.a. följande processer i kommunen;

- penningrörelse: betalning av tjänster som produceras med hjälp av systemet med servicesedlar
- godkännande av serviceproducenter: godkännande av serviceproducenter utifrån av kommunen ställda kriterier
- registerföring av serviceproducenter
- registerföring av klientuppgifter
- information om systemet med servicesedlar till klienter och serviceproducenter
- utbildning av personalen: systemet med servicesedlar förutsätter att de kommunalt anställda är förtroga med systemet med servicesedlar
- prissättning av servicesedlar: en nämnd beslutar om priset på en tjänst och om värdet på en servicesedel. För beslutsfattarna ska framläggas olika prissättningsalternativ och alternativens verkningar ska bedömas.

Servicesedelkonceptet kan innebära högre administrativa kostnader, som i det här skedet är svårt att uppskatta. Processen med att godkänna serviceproducenter, att upprätthålla register över dessa och speciellt att handleda klienterna i deras val m.m. är administrativa uppgifter, som behöver beaktas i helheten. Speciellt då det nya konceptet tas i bruk, är de administrativa kostnaderna per servicesedel höga.

Eftersom arbetet kräver omfattande förarbete skulle det vara viktigt att det finns en uttalad politisk vilja att ta i bruk servicesedlar innan förberedelsearbetet inleds.

Då ett nytt koncept så som servicesedlar tas in i verksamheterna, är det motiverat att öppna upp den nya serviceformen för *en tjänst i taget*.

Tjänstemannaresurser har hittills dimensionerats i första hand för att upprätthålla och utveckla kommunens egen serviceproduktion. Att införa ett nytt system kräver även arbetsinsatser av dessa tjänstemän samt personal vid allmänna förvaltningen.

Anslag behöver finnas i budgeten och ekonomiplan för införande av elektroniska servicesedlar.

Till det förberedande arbete hör att utarbeta ett förslag till regelverk för servicesedlarna, utarbeta ett förslag till värden på servicesedlarna och att ge ett förslag på vilken tidtabell elektroniska servicesedlar kunde tas i bruk.

Det är av stor vikt att tillsätta en arbetsgrupp från olika verksamheter som kan planlägga, arbeta fram och införa ibruktagande av servicesedlar. Arbetet innefattar dokument för ansökan om att bli servicesedelproducent, ansökningsanvisningar för producenter, personalblanketter för serviceproducenter, informationsmaterial,

Protokolljusterarnas signaturer	Protokollet framlagt till påseende på kungsgården i Godby den 3 november 2021 23 (28)	Utdragets riktighet bestyrkes
---------------------------------	---	-------------------------------

regelbok (regelböcker) för servicesedlar, klientanvisningar, elektroniskt system för servicesedlar m.m.

Personal- och servicechefens förslag: Att invånarnämnden diskuterar ibruktagande av servicesedlar utifrån ovanstående beredning och ger kommunstyrelsen vägledning om införandet av en ny serviceform.

Beslut: Återremiss, behandlas av nämnden mars 2021.

InvN § 83/2.11.2021

Invånarnämnden beslöt den 1.12.2020 att ärendet om servicesedlar ska behandlas igen inom mars månad år 2021. Ärendet har dock dragit ut på tiden till följd av genomförda omstruktureringar och vakanser inom förvaltningen med mera.

Konstateras att införande av servicesedlar utgör ett mycket omfattande och resurskrävande arbete, samtidigt som det finns pågående lagstiftningsarbete på området. Ingen annan kommun på Åland har ännu inlett förberedelser för ibruktagande av servicesedlar inom ramen för nuvarande regelverk.

Kommundirektörens upplevelse är att det vore fördel att invänta pågående lagstiftningsarbete på området och att sedan inför förberedelse för ibruktagande av servicesedlar även vidtala och söka samarbete med andra kommuner för upprättande av snarlika regelverk och system.

Kommundirektörens förslag:

Invånarnämnden föreslår inför kommunstyrelsen att Finströms kommun inväntar förtydligande lagstiftning på området och att inför förberedelse för ibruktagande söka samarbete med andra kommuner.

Frågan om ibruktagande av servicesedlar föreslås att införas i ekonomiplanen för åren 2023-2024 och att hemställningsmotionen (KF § 62/22.10.2020) därmed anses färdigbehandlad.

Beslut: enligt förslag

Protokolljusterarnas signaturer	Protokollet framlagt till påseende på kungsgården i Godby den 3 november 2021 24 (28)	Utdragets riktighet bestyrkes
---------------------------------	---	-------------------------------

§ 84 DELGIVNINGAR

InvN § 84/2.11.2021

- Barnomsorgsledarens uppsägning
- Kvartalsrapport enligt bilaga

Förslag:

Invånarnämnden antecknar informationen till kännedom.

Beslut:

§ 85 ÖVRIGA FRÅGOR OCH DISKUSSION

InvN § 85/2.11.2021

- Nästa möte InvN

Beslut: 30.11.2021

§ 86 MÖTETS AVSLUTANDE OCH BESVÄRSANVISNING

InvN §86/tisdag den 2 november 2021

Beslut:

Sammanträdet förklarades avslutat kl. 21.08

Besväransvisning bifogas protokollet.

Protokolljusterarnas signaturer	Protokollet framlagt till påseende på kungsgården i Godby den 3 november 2021 25 (28)	Utdragets riktighet bestyrkes
---------------------------------	--	-------------------------------

ANVISNING FÖR RÄTTELSE OCH BESVÄR

FÖRBUD ATT SÖKA ÄNDRING

Eftersom nedan nämnda beslut endast gäller beredning eller verkställighet kan enligt 112 § kommunallagen rättelseyrkande inte framställas eller kommunalbesvär anföras över beslutet.

Paragrafer i protokollet: §§ 75-80, 82-86

Besvär kan inte anföras över nedan nämnda beslut, eftersom ett skriftligt rättelseyrkande enligt 110 § kommunallagen kan framställas över beslutet.

Paragrafer i protokollet: §§ 81

Enligt 15 § Förvaltningsprocesslagen (FFS 586/1996)/annan lagstiftning kan besvär inte anföras över nedan nämnda beslut:

Paragrafer i protokollet och grunderna för besvärsförbud:

ANVISNING FÖR RÄTTELSEYRKANDE

Skriftligt rättelseyrkande får framställas av den som ett beslut avser eller den vars rätt, skyldighet eller fördel direkt påverkas av beslutet (part) samt av kommunmedlemmarna.

Myndighet hos vilken rättelse yrkas:

Invånarnämnden i Finström

Skolvägen 2

22 410 Godby

Paragrafer i protokollet: §§ 81

Yrkandet ska framställas inom 14 dagar från delfåendet av beslutet. En part anses ha fått del av beslutet sju dagar efter dagen då brevet avsändes, om inte något annat påvisas. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet när protokollet har lagts fram offentligt. I vardera fallet räknas inte framlägnings- eller delgivningsdagen med i besvärstiden. Om den sista besvärstiden är på en helg eller högtid räknas nästföljande arbetsdag som sista besvärstid. Av rättelseyrkandet ska framgå yrkandet och vad det grundar sig på. Yrkandet ska undertecknas av den som framställer det.

Protokolljusterarnas signaturer	Protokollet framlagt till påseende på kungsgården i Godby den 3 november 2021 26 (28)	Utdragets riktighet bestyrkes
---------------------------------	--	-------------------------------

KOMMUNALBESVÄR

Besvärsmyndighet och besvärstid

I nedan nämnda beslut kan ändring sökas skriftligt genom besvär. Ett beslut får överklagas genom kommunalbesvär på den grunden att

- 1) beslutet tillkommit i felaktig ordning,
- 2) den myndighet som fattas beslutet har överskridit sina befogenheter eller
- 3) beslutet annars strider mot lag.

Besvärsmyndighet är:
Ålands förvaltningsdomstol
PB 31, Torggatan 16
22101 MARIEHAMN

Paragrafer: §§

Besvärstid 30 dagar från dagen för delfåendet av beslut. En part anses fått del av beslutet sju dagar efter dagen då brevet avsändes, om inte något annat påvisas. En kommunmedlem anses ha fått del av beslutet när protokollet har lagts fram offentligt.

Protokolljusterarnas signaturer	Protokollet framlagt till påseende på kungsgården i Godby den 3 november 2021 27 (28)	Utdragets riktighet bestyrkes
---------------------------------	--	-------------------------------

FÖRVALTNINGSBESVÄR

Beslut fattade med förvaltningslagen som grund överklagas genom så kallat förvaltningsbesvär. Förvaltningsbesvär kan bara lämnas in av den som personligen berörs av beslutet.

Besvärsmyndighet är:
Ålands förvaltningsdomstol
PB 31
AX-22101 MARIEHAMN

Paragrafer i protokollet:

Besvärstid 30 dagar från delfåendet av beslutet. Om den sista besvärsdagen är på en helg eller högtid räknas nästföljande arbetsdag som sista besvärstag.

I besvärsskriften ska uppges

- ändringssökandens namn, yrke, boningsort och postadress
- vilket beslut som överklagas
- vilka ändringar som yrkas i beslutet
- motiveringarna till att beslutet bör ändras

Besvärsskriften ska undertecknas av ändringssökanden själv eller av den som författat skriften. Om endast den som författat besvärsskriften undertecknar den, ska också hans yrke, boningsort och postadress anges.

Till besvärsskriften fogas det beslut som överklagas, i original eller som officiellt bestyrkt kopia.

Besvärshandlingarna ska inlämnas till besvärsmyndigheten före besvärstidens utgång. Handlingarna kan även sändas med post eller genom bud, men i så fall på avsändarens eget ansvar. Handlingarna ska lämnas till posten i så god tid att de kommer fram innan besvärstiden går ut.

Enligt lagen om avgifter för domstolars och vissa justitieförvaltningsmyndigheters prestationer (701/93) uppbärs en rättegångsavgift av en ändringssökande i förvaltningsdomstolen.

Protokollsutdrag och bilagor som gäller besluten kan begäras från kammungården i Godby.

FÖRVALTNINGS- OCH SPECIALDOMSTOLARNAS E-TJÄNSTER

Besvär till högsta förvaltningsdomstolen, marknadsdomstolen och försäkringsdomstolen kan via e-tjänst riktas till:

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/sv>

Paragrafer i protokollet:

Protokolljusterarnas signaturer	Protokollet framlagt till påseende på kammungården i Godby den 3 november 2021 28 (28)	Utdragets riktighet bestyrkes
---------------------------------	---	-------------------------------